

25 jaar vlaamse televisie enkele gegevens voor een evaluatie van de ontwikkeling

herman santy

Een aantal constateringën maken ons duidelijk hoe de Vlaamse Televisie in de relatief korte periode van 25 jaar, geëvolueerd is van een klein groepje enthousiaste jonge mensen, dat over beperkte technische apparatuur beschikte, waarbij de ambitie om artistiek en technisch verantwoorde programma's te maken alles bij elkaar hield en allen stimuleerde, tot een stevig gestructureerd bedrijf dat TV-programma's vervaardigt of aankoopt, een programmabeleid voert en op de duur de programma's volgens een vooraf opgemaakt programmaschema, ook uitzendt.

Hierin volgt de BRT zonder meer de stormachtige ontwikkeling die het medium over de ganse wereld heeft gekend.

Alhoewel deze Vlaamse situatie niets uitzonderlijks heeft, bestaat er toch reden genoeg om de feiten nog eens netjes op een rij te zetten.

I. Van enthousiaste kleine groep TV-makers tot gestructureerd bedrijf.

a. Ontwikkeling van de Vlaamse Televisie.

- Naar Belgische normen is de BRT nu in 1978, rekening houdend met het aantal personeelsleden zonder meer, een groot bedrijf.
- Naast de cultureel-productieve mensen, is er een groep administratieve personeelsleden, een groep technische personeelsleden en een groep werkliedenpersoneel. Deze vier groepen vormen samen het personeelskader. De cultureel-productieven vormen in dat geheel kwantitatief een minderheid. Zij zijn kwalitatief in hoger aanzien dan de anderen, alhoewel het moeilijk te zeggen is welke van

beide personeelsgroepen, de culturele of de technische, nu het meest aanzien waard is.

- Televisie-maken zoals de opdracht van de «founding fathers» luidde, bestaat in feite niet meer. Programma's concipiëren, de voorstellen goedkeuren, de produktie op gang brengen, het produkt realiseren, het programmabeleid voeren en de programma's uitzenden zijn afzonderlijke functies binnenin de Vlaamse Televisie, door telkens weer andere mensen en organismen waargenomen.
- Zonder twijfel zijn de grote vorderingen op technisch gebied, zowel voor wat betreft het maken van TV-programma's, als wat betreft het uitzenden en ontvangen, bepalend geweest voor het ritme en de snelheid waarmee het grote gestructureerde bedrijf uit de kleine kern is voortgekomen.
- Alhoewel de Nieuws- en Informatieve programma's samen slechts 17,51 %

van de zendtijd uitmaken (in 1977) (1), is het deze sector die telkens opnieuw de aandacht van politici, de wetgever en drukingsgroepen krijgt, zodat wel eens de situatie kan ontstaan waarin de hele BRT met 23,6 % zendtijd besteed aan educatieve en instructieve programma's en 52,83 % zendtijd besteed aan ontspanningsprogramma's, als louter bron van informatieve programma's wordt beschouwd. Op deze manier krijgen we dikwijls scheefgetrokken omroepdiscussies.

Wanneer we de ontwikkeling van de Vlaamse Televisie op deze manier bekijken, dan rijst vanzelf de vraag of de artistieke ambitie om waardevolle programma's te maken, nog voldoende voedingsbodem kan vinden in de bestaande structuur (2). Met artistieke ambitie bedoelen we de ambachtelijke fierheid over het zelf gepresteerde werk. Zowel een cultureel programma, als een ontspanningsprogramma of een informatief programma kunnen hierdoor gekenmerkt worden.

b. Een groot bedrijf

Het mag ons niet ontgaan dat het gigantisch karakter van het TV-bedrijf, de productie stuurt in de richting van het pasklare serieprodukt. Naast de groei in personeelsbestand en infrastructuur waarover reeds werd gesproken, kan een tabel met de evolutie van de zendtijd en de verdeling ervan over de programmagenres, nog het best de grote evolutie weergeven. (zie bijlage 1) De BRT-televisie zendt nu in één dag uit, waar ze bij de start bijna een ganse week voor nodig had. Het aandeel van de informatieve programma's en dat van de educatieve en instructieve programma's, is gedaald ten voordele van de ontspannings- en culturele programma's.

De eigen BRT-inbreng in dat ganse programma-aanbod wisselde in de loop der jaren, maar stabiliseert zich nu rond de 65 %.

De druk op het hiërarchisch gestructureerde grote BRT-bedrijf in de richting van het pasklare serieprodukt, gaat vooral uit van het aanbod van ontspanningsprogramma's.

Vooraf deze programma's lenen zich tot serieproductie en zijn dan ook het meest

onderhevig aan commerciële imperatieven, door de aard zelf van het produkt.

- Zij kunnen voor de grote massa gemaakt worden

- Zij vergen een minimum van gelijkvormigheid met de cultuur van de kijkende bevolking (taal, gewoontes, normen en denkpatronen)

- Zij kunnen inspelen op de gemakkelijke smaak van het publiek dat geen brood en spelen vraagt, maar brood en spelen zal verkiezen wanneer de mogelijkheid wordt geboden te kiezen tussen moeilijk en gemakkelijk te verteren programma's.

- In het kader van de groeiende vrije tijd waarover de burger kan beschikken wordt deze hang naar gemakkelijk te verteren TV-produkten nog problematischer, vooral wanneer het gaat om marginale groepen die weinig alternatieve mogelijkheden hebben om de vrije tijd te besteden. Wij denken hier aan ouderen, gehandicapten, uit de samenleving geïsoleerden e.d.

De technische ontwikkeling van het medium is echter niet zonder meer bondgenoot van de commerciële trend die serieproducten op steeds massaler schaal zal trachten te verspreiden.

- Sommige technische mogelijkheden sturen de TV verder de weg van de massificering op. Omwille van kleur-TV, TV in drie dimensies en het gebruik van satellieten zullen nog meer mensen die geografisch nog verder van elkaar wonen, tijd willen maken om terzelfdertijd dezelfde beelden te zien. Al was het maar alleen om ook dat technisch wonder nog te kunnen meemaken.

De communicatieproblemen zullen bij dergelijke massificering verveelvuldigd worden. Deze problemen worden geschapen door verschillen in taal, socio-culturele elementen als levensstijl, gebruiken, maatschappijopvattingen, politieke regimes evengoed van de ontvangers als van diegenen die programma's maken. Het kijken wordt hier allicht nog meer dan vroeger, een vrijblijvende, niet-geëngageerde en passieve bezigheid.

- Andere technische mogelijkheden drijven de TV in precies de tegenovergestelde richting. Door de video-apparatuur, de kabel-TV en de TV in gesloten circuit wordt de mogelijkheid geschapen om tegemoet te komen aan specifieke vragen van specifieke groepen. Hier moet de TV functioneel

worden ingepast in een multimediale aanpak, uitermate geschikt voor onderwijs en vorming. Ook de informatieve sector zal wellicht in deze ontwikkeling delen, alhoewel voorlopig de aanwending van technische middelen deze sector eerder in de richting van de massificering stuurt.

Tot daar enkele algemene vaststellingen die waarschijnlijk opgaan voor de meeste omroeporganisaties van West-Europa en Amerika. Een tweede vraag is nu hoe onze bevolking, de klant tenslotte van een omroeporganisme, op deze ontwikkeling heeft gereageerd.

II. Van hooggespannen verwachtingen tot kritisch afwachtende houding.

a. De verwachtingen.

Het enthousiasme van de mensen die in de eerste jaren televisie maakten, is duidelijk overgeslagen op diegenen, aanvankelijk klein in getal, die al onmiddellijk de flinke som geld nodig voor het aankopen van een TV-apparaat, hadden klaar liggen.

De verwachtingen t.a.v. het nieuwe medium zijn hooggespannen, hoewel difuus en onduidelijk. Men heeft weinig of geen aanknopings- of vergelijkingspunten. In Brussel zijn wel twee uitzendorganismen gevestigd, maar omwille van het verschil in aantal beeldlijnen kan de Vlaamse kijker de franstalige Belgische programma's niet ontvangen en omgekeerd. Men schijnt van het nieuwe wonder televisie beter toneel te verwachten dan het theater bieden kan, betere en meer informatie dan de krant kan leveren, meer en betere films dan de bioscoop ooit kan vertonen. Deze idealiserende perceptie van de omroep als leverancier van programma's, bepaalt zonder twijfel ook voor een deel de verwachtingen en gevoelens van volvoering of ontgoocheling van de kijkers t.a.v. de uitgezonden programma's.

Men is eerder kritiekloos ingesteld en vindt dat alles wat door het kastje in de huiskamer gebracht wordt formidabel en, inderdaad, nog nooit voorheen is vertoond.

De Vlaamse kijker heeft uit die beginperiode alvast de drang naar een omroep die van hem is, overgehouden. Was dat omdat het programmapakket van de eerste jaren nogal flink met buitenlandse produkten werd aangevuld?

Men scheen dat in het begin wel te aanvaarden met de opvatting dat niet alles tegelijkertijd kon gerealiseerd worden. Heeft dat iets te maken met de groeiende drang naar autonomie vanuit een ontwakend zelfbewustzijn van de Vlaamse bevolking? Komt dat voort uit een psychologische behoefte, om door de omroep, deze grote cultuurdrager, geholpen en gestimuleerd te worden bij het gebruiken en ontwikkelen van een eigen taal? Een eigen taal die dan duidelijk ook niet zonder meer het Noordnederlands is, want nog in 1974 vinden wij in een rapport weergave van klachten bij de Vlaamse bevolking over het uitzenden van de Noordnederlandse TV-spelen.

b. De vraag naar identificeerbaarheid.

We zouden deze verzuchting kunnen omschrijven als een hang naar identificeerbaarheid van de kijker met de omroep. Vermits voor het merendeel der kijkers, de televisie vooral een medium is dat ontspanning brengt, gaat deze vraag naar identificering gepaard met een vraag naar eigen Vlaamse produkten die bovendien nog prettig zijn ook. De man in de straat vindt overigens dat de BRT in staat moet zijn qua kwaliteit met buitenlandse omroepen te wedijveren. Overigens vindt hij de vraag naar produkten maar gerechtvaardigd omdat de instelling nu eenmaal met gemeenschapsgelden werkt.

Het is nu helemaal de vraag of de kijkers ook in feite, éénmaal dat ze voor het kastje zitten, zo consequent Vlaams reageren als de kritische vragen naar «meer produkten van eigen bodem» zouden doen veronderstellen.

We menen op basis van de kijkcijfers op deze vraag positief te kunnen antwoorden.

De absoluut hoogste kijkdichtheden per periode van uitzending komen altijd of bijna altijd van typisch Vlaamse produkten.

De periode 1969-1971 (1) kende de nadien nooit meer voorgekomen cijfers van «Wij, Heren van Zichem»; ook «Echo» had in die tijd massaal veel kijkers.

Voor de periode 1972 - 1974 tekenden wij o.a. «Wachtwoord» op, «De Vorstinnen van Brugge» en - alhoewel met minder goede waarderingcijfers - «Bel de 500». Deze periode verschilde van de vorige omdat voor de produktie van TV-feuilletons naar de formules van de coproduktie met Nederland werd gegrepen, met groot succes overigens.

Voor de periode 1975 - 1977 moeten vernoemd worden een aflevering van «Beschuldigde sta op» en «Antwerpen boven», samen met het «Nieuws» en «Sportweekend» en een aantal Eurovisieprogramma's als «Spel zonder grenzen» en «Eurosongfestival».

Het jaar 1977 wordt het jaar van de kwisen andere spelletjes: «Rad der fortuin», «Wies Andersen Show», maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat in 1977 «Wij zwarten» met zeven op acht afleveringen de eerste zeven plaatsen op de lijst van de hoogste kijkdichtheden van het jaar inneemt.

Overigens mag het ons niet verwonderen dat bijna uitsluitend programma's met een seriekarakter in de lijsten met de hoogste kijkdichtheden voorkomen.

c. Succes van eigen serieprogramma's.

Programma's met een seriekarakter zijn bevoordeligd tegenover andere, door de vaste dag en uur van uitzending en door de grote frequentie waarmee ze worden uitgezonden. Daarmee is meteen gezegd dat niet uitsluitend de inhoud van een programma bepalend is voor de kijkdichtheid.

Omdat TV-kijken nu eenmaal is gaan deel uitmaken van de dagelijkse bezigheden van onze bevolking wordt kijken naar programma's «waar iedereen naar kijkt», zoals vrienden en kennissen zeggen, een zaak van sociale controle en bijna van *savoir vivre*.

Zonder twijfel worden door programmamakers die de smaak van de bevolking kennen, dergelijke programma's zo gunstig mogelijk in het uitzendschema geplaatst, zodat het ene effect het andere nog komt aanvullen en versterken, met als uiteindelijk gevolg dat

we kunnen zeggen dat dergelijke succesprodukten als het ware door iedereen worden bekeken.

Gelukkig, alhoewel men misschien in een klein land als het onze het tegenovergestelde zou kunnen verwachten, heeft de gestage uitbreiding van de zendtijd niet tot gévolg gehad dat het aandeel van de eigen produkties is gaan ineenschrompelen, wel integendeel.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de notie «eigen produktie» van «helemaal met eigen personeel en eigen middelen gemaakt» is geëvolueerd tot «maken van TV-produkten onder een of andere vorm van samenwerking» met andere omroepen of instellingen.

Het mag ons niet verwonderen dat de kijker zoveel nadruk legt op identificeerbaarheid. Immers herkenbaarheid, zichzelf terugvinden, zich kunnen inleven is zonder twijfel hic et nunc belangrijker voor de kijker, dan geschiedkundige precisie bijvoorbeeld waarover hij toch moeilijk kan oordelen.

- TV-kijken immers is een uiterst vluchtige, voorbijgaande en niet-engerende bezigheid.

- De opeenvolging van programma's en de grote waaier aan genres van programma's die op één avond aan bod komen, maakt dat van 'verwerking' van programma's door de kijker geen sprake kan zijn.

Het enige steunpunt dat de kijker kan geboden worden is de onmiddellijke herkenning van het feit «hier worden mij mensen getoond die zijn zoals de anderen». Een droomfabriek zal de TV uiteindelijk nooit worden, wel een factor van verpozen en verstrooiing in de huiskamer.

d. De kritische houding van de Vlaamse kijker.

Het behoort tot de overtuiging van steller dezès, dat het Vlaamse TV-publiek nog steeds en wellicht mettertijd steeds meer, een erg kritisch publiek is.

Voorlopig kunnen we slechts elementen aangeven die deze overtuiging moeten schragen: conclusies van vergelijkend onderzoek zijn niet voorhanden.

- de Vlaamse kijker heeft steeds veel keuzemogelijkheden gehad: ook vóór de komst van de kabel-TV werd in

Vlaanderen veel naar buitenlandse zenders gekeken ;

- bij het uitzenden van vreemde programma's voert de BRT bewust een kwaliteitspolitiek ;
- de BRT als instelling is voorwerp van kritiek, zoals alles wat met de machthebbers in Brussel geassocieerd wordt ;
- de culturele ontvoogding die een nog niet voltooid historisch proces is, brengt intern in de gemeenschap spanningen mee, vooral naar aanleiding van culturele produkten als bijvoorbeeld televisie waar het taalgebruik mee gemoeid is.
- de minderwaardigheid door een cultureel nog niet helemaal volgroeide Vlaamse bevolking ervaren tegenover ander bevolkingsgroepen gaat zich, vanuit de groep, gemakkelijk afreageren op diegenen die een machtspositie bekleden of een machtsinstrument zoals televisie er één is, hanteren. In dit verband lijkt een zekere argwaan over het feit dat de BRT-televisie in Brussel gevestigd is, nog steeds niet tot het verleden te behoren. De irritatie over tweetalige onderschriften bij de BRT en ééntalig Franse bij de RTB, kan o.i. alleen van daaruit verklaard worden.

Ergens vrezen de kijkers dat de BRT dan toch niet echt Vlaams is of anders gezegd, zo Belgisch dat de BRT in Brussel door franstaligen wordt gemanipuleerd.

Er is over deze zaak al te veel en te duidelijke informatie gegeven opdat die klachten nog hun oorsprong in pure onwetendheid zouden kunnen hebben.

III. Het huidige publiek van de televisie.

Uit de resultaten van het Kijk- en Luisteronderzoek kunnen we leren, hoe de grote groep mensen die wij voor de gemakkelijke dan maar «het TV-publiek» noemen, is samengesteld.

De medewerkers van het Kijk- en Luisteronderzoek zijn gecodeerd volgens acht morfologische variabelen en het is op basis daarvan dat analyses kunnen worden uitgevoerd.

We zeggen wel dat de term «TV-publiek» een gemakkelijksoplossing is. Het gaat inderdaad slechts over een globaal aantal mensen, maar niet altijd dezelfde individuen, die bij voorkeur naar bepaalde programmagenres kijken, maar daarom ook weer niet altijd naar dezelfde indientieke programma's. In feite zijn het enkel en alleen de morfologische variabelen die het ons mogelijk maken over deze personen iets te zeggen.

Er wordt niet beweerd dat deze variabelen voor het kijken significant zijn. Wanneer gezegd wordt dat meer mannen dan vrouwen naar de televisie kijken, dan wordt niet beweerd dat zulks een gevolg is van de sexe of anders gezegd : er wordt niet beweerd dat de sexe een verklaring is voor het kijkgedrag.

De sexe is echter in deze context een hanteerbare categorie en om maar iets te noemen, de mate van culturele integratie is dat niet.

Op basis van de voorafgaande overwegingen en op basis van het voorhanden zijnde cijfermateriaal, proberen wij een beeld op te hangen van die wisselende massa Vlaamse mensen die regelmatig naar de televisie kijken. Er wordt geen poging ondernomen om onderscheid te maken tussen de groep die men BRT-kijkers zou kunnen noemen en de anderen. In een land waar nu reeds meer dan 50 % van de TV-apparaten door de kabel wordt bediend, is het aantal mensen dat alleen naar de BRT kijkt een kleine groep.

Selectief voor het samenstellen van een populatie die ons een idee moet geven van het soort mensen dat 's avonds voor de buis zit zijn o.i. volgende kenmerken :

- het moeten mensen zijn die veel naar de televisie kijken
- zij moeten vertegenwoordigend zijn voor de Belgische ontvangstsituatie
- de meest voor de hand liggende groepering van zenders waar naar gekeken wordt, moet bij hen zijn terug te vinden.

a. Mensen die veel naar televisie kijken of de 'heavy viewers' (zie bijlage 2).

Volgens berekeningen van de BRT-Studiedienst kijkt de Vlaming van 12 jaar en

ouder gemiddeld twee uur per dag televisie.

Wanneer wij de kijktijd afgenomen op de zenders die door de BRT-Studiedienst worden gemeten - zijnde de twee netten van de BRT, de twee netten van de RTB, de twee Nederlandse netten, de drie Franse netten, de drie Duitse netten en andere (de BBC en/of RTL)-samen tellen en delen door het aantal personen dat voor deze afgenomen kijktijd heeft gezorgd, dan is het resultaat de gemiddelde kijkduur. Voor een gans jaar geeft deze berekening dus twee uur per dag. Deze twee uur per dag is een gemiddelde : in de winter wordt meer gekeken dan in de zomer, op week-enddagen wordt meer gekeken dan op gewone werkdagen enz.

b. Mensen die van het uitgebreide zenderaanbod gebruikmaken (zie bijlagen 3 en 4)

Zoals gezegd wordt reeds meer dan één apparaat op twee in Vlaanderen door de kabel bediend. Ook de Vlamingen die niet op de kabel distributie zijn aangesloten, zijn dikwijls in staat verschillende zenders te ontvangen.

De uitleg van het feit dat de kabel distributie met haar bijkomende onkosten, gemakkelijk wordt aanvaard is dezelfde als deze die reeds geldt voor de uitgebreide mogelijkheden van zender-ontvangst die reeds voor het invoeren van de kabel distributie bestonden. Men is nu eenmaal in dit land gaarne bereid bij de burens wat te gaan leren. Al te gemakkelijk en vanzelfsprekend wordt door Vlamingen gezegd dat, vooral wanneer het culturele prestaties betreft, alles elders beter en mooier is.

Wij hebben een selectie gemaakt van personen die in één bepaalde week programma's van minstens drie verschillende zenders hebben bekeken en van personen die in diezelfde week programma's van minstens zes verschillende zenders hebben bekeken.

De definitie van 'kijken' wordt hier bepaald door het meetsysteem dat door het Kijk- en Luisteronderzoek van de BRT wordt aangewend.

Van bij het begin werd geopteerd voor de kwartiermeting. Precies omdat de BRT-verantwoordelijken informatie wilden verzamelen over het kijken naar zo-

wel de eigen als de andere zenders, was kwartiermeting de enige oplossing. Het is immers onmogelijk een maand voor uitzenden, de gedetailleerde programma-opgave op de dagboeken gedrukt te krijgen, van alle zenders die hierboven werden vernoemd. Om die reden ontvangen de medewerkers aan het Kijk- en Luisteronderzoek wekelijks een dagboek waarop verticaal de kwartieren en horizontaal de zenders worden afgedrukt. De medewerkers vullen per kwartier/per zender in wanneer zij hebben gekeken. Op deze manier is een kijker, iemand die in de beschouwde periode minstens één kwartier naar de televisie heeft gekeken.

c. *Groeperingen in de zendergroepen die door de Vlamingen worden bekeken (zie bijlagen 5 en 6)*

De selectiviteit van de keuze kan gaan in de richting van de programma's. Men kan zich voorstellen dat er kijkers zijn die stelselmatig dezelfde programma-genres bij de verschillende zenders gaan opzoeken.

Het is echter ook mogelijk dat de voorkeur gaat naar bepaalde zenders en dat de selectiviteit gaat in de richting van bepaalde zenders, waarvan men de programma's bij voorkeur bekijkt. Voor de hand liggende dergelijke 'clusters' van zenders leken ons te zijn : de eigen zenders en de zenders die een taal hanteren waarmee onze kijkers weinig of geen moeilijkheden ondervinden, namelijk de Nederlandse taal. Daarnaast groepeerden wij de Belgische zenders. Het is lang niet zo dat alle Vlamingen voldoende kennis hebben van de Franse taal, om de RTB-programma's zonder moeilijkheden te kunnen volgen. Nochtans is de ontvangst van beide zenders algemeen.

Er werd geen rekening gehouden met het tweede programma, noch van de BRT, noch van de RTB. Het betreft hier immers programma's die voorlopig slechts enkele weken op bepaalde dagen worden uitgezonden, zodat ze voorlopig voor een dergelijke studie niet in aanmerking komen.

(1) : Zie bijlage 1.

(2) : Zoals Lord Annan deed in verband met de BBC : "Those who make programmes either find the soil in which they work fertile or they don't - and if they don't you will get dead, dull programmes". Zie : Lord Annan answers his critics, in : *Television* may/june, p. 22.

(3) Het Kijk- en Luisteronderzoek van de BRT is gestart op 1 februari 1969.

Bijlage 1 : Evolutie van de zendtijd en de verdeling ervan over drie grote programmacategorieën (1) voor de periode 1953 - 1978. Bron : BRT-Jaarverslagen.

ZENDTIJD JAARTAL	Gemiddeld aantal uren per week (afgerond)	% besteed aan INFOR- MATIEVE PROGRAMMA'S (2)	% besteed aan EDUCA- TIEVE en INSTRUCTIEVE PROGRAMMA'S	% besteed aan ONTSPAN- NINGS- en CULTURELE PROGRAMMA'S
1953-1957	15	-	-	-
1958-1962	35u30	22,26	9,12	45,93
1963-1967	35u30	29,00	23,00	44,00
1968-1972	43u30	21,13	19,19	54,00
1973-1977	49u30	20,40	18,26	57,87
1977-(Net 1+2)	58u00	17,51	23,65	52,83

(1) : Volgens de categorieën zijn *Informatieve programma's* : Journaal, Informatie en de *Informatieve Sportprogramma's* ; *Educatieve en Instructieve programma's* zijn : Wetenschappen en Educatieve en Didactische programma's ; *Ontspannings- en Culturele programma's* tenslotte zijn : Sport en Vrije tijd (zonder de informatieve Sportprogramma's), Ontspanning, Muziek, Fictie en Schone Kunsten.

(2) : De som van de percentages is nooit = 100.

We lieten de programma's die moeilijk onder één van de drie rubrieken zijn onder te brengen weg. Het betreft hier hoofdzakelijk programma's van het genre 'Afgestane zendtijd'. Het begrip zendtijd dekt in deze statistiek alleen de 'programmatijd' of de zendtijd besteed aan programma's. Zendtijd besteed aan 'programmabinding' (omroepster, mededelingen, aankondigingen) werd weggelaten.

Bijlage 2 : Heavy viewers.

SUBCATEGORIEEN (1)	GEZINS-SAMENSTELLING	GESLACHT	LEEFTIJD	BEROEP	ONDERWIJS-NIVEAU	SOCIALE KLASSE	URBANSATIE-GRAAD	PROVINCIE
0 0	-	-	7 2,80 %	16 6,40 %	-	-	-	70 28,00 %
1 1	8 3,20 %	133 53,20 %	15 6,00 %	9 3,60 %	96 38,40 %	1 0,40 %	33 13,20 %	44 17,60 %
2 2	62 24,80 %	117 46,80 %	18 7,20 %	43 17,20 %	90 36,00 %	6 2,40 %	51 20,40 %	-
3 3	59 23,60 %	-	31 12,40 %	0 0,00 %	43 17,20 %	40 16,00 %	34 13,60 %	34 13,60 %
4 4	59 23,60 %	-	56 22,40 %	15 6,00 %	17 6,80 %	93 37,20 %	84 33,60 %	-
5 5	27 10,80 %	-	57 22,80 %	52 20,80 %	2 0,80 %	76 30,40 %	48 19,20 %	58 23,20 %
6 6	35 14,00 %	-	44 17,60 %	5 2,00 %	2 0,80 %	28 11,20 %	-	44 17,60 %
7 7	-	-	22 8,80 %	76 30,40 %	-	6 2,40 %	-	-
8 8	-	-	-	30 12,00 %	-	0 0,00 %	-	-
9 9	0 0,00 %	-	-	4 1,60 %	-	-	-	-
Totaal	250	250	250	250	250	250	250	250

(1) : Voor de verklaring van de subcategorieën zie bijlage 7.

Bijlage 3 : Minstens drie zenders bekeken.

SUBCATEGORIEEN (1)	GEZINS-SAMENSTELLING	GESLACHT	LEEFTIJD	BEROEP	ONDERWIJS-NIVEAU	SOCIALE KLASSE	URBANSATIE-GRAAD	PROVINCIE
0 0	-	-	48 7,57 %	99 15,61 %	-	-	-	154 24,29 %
1 1	19 2,99 %	313 49,36 %	48 7,57 %	32 5,04 %	230 36,27 %	2 0,31 %	88 13,88 %	107 16,87 %
2 2	132 20,82 %	321 50,63 %	68 10,72 %	115 18,13 %	206 32,49 %	17 2,68 %	125 19,71 %	-
3 3	153 24,13 %	-	109 17,19 %	3 0,47 %	129 20,34 %	85 13,40 %	111 17,50 %	85 13,40 %
4 4	158 24,92 %	-	121 19,08 %	23 3,62 %	56 8,83 %	221 34,85 %	203 32,01 %	-
5 5	79 12,46 %	-	133 20,97 %	100 15,77 %	10 1,57 %	210 33,12 %	107 16,87 %	159 25,07 %
6 6	93 14,66 %	-	73 11,51 %	12 1,89 %	3 0,47 %	83 13,09 %	-	129 20,34 %
7 7	-	-	34 5,36 %	177 27,91 %	-	15 2,36 %	-	-
8 8	-	-	-	51 8,04 %	-	1 0,15 %	-	-
9 9	0 0,00 %	-	-	22 3,47 %	-	-	-	-
Totaal	634	634	634	634	634	634	634	634

(1) : Voor de verklaring van de subcategorieën zie bijlage 7.

Bijlage 4 : Minstens zes zenders bekeken.

SUBCATEGORIEËN (1)	GEZINS-SAMENSTELLING	GESLACHT	LEEFTIJD	BEROEP	ONDERWIJS-NIVEAU	SOCIALE KLASSE	URBANSATIE-GRAAD	PROVINCIE
0 0	-	-	34 6,96 %	66 13,52 %	-	-	-	126 25,81 %
1 1	16 3,27 %	251 51,43 %	38 7,78 %	25 5,12 %	189 38,72 %	2 0,40 %	66 13,52 %	84 17,21 %
2 2	107 21,92 %	237 48,56 %	44 9,01 %	79 16,18 %	160 32,78 %	15 3,07 %	93 19,05 %	-
3 3	116 23,77 %	-	74 15,16 %	1 0,20 %	93 19,05 %	71 14,54 %	84 17,21 %	67 13,72 %
4 4	124 25,40 %	-	93 19,05 %	20 4,09 %	37 7,58 %	179 36,68 %	159 32,58 %	-
5 5	61 12,50 %	-	109 22,33 %	84 17,21 %	7 1,43 %	153 31,35 %	86 17,62 %	118 24,18 %
6 6	64 13,11 %	-	65 13,31 %	10 2,04 %	2 0,40 %	58 11,88 %	-	93 19,05 %
7 7	-	-	31 6,35 %	142 29,09 %	-	10 2,04 %	-	-
8 8	-	-	-	47 9,63 %	-	0 0,00 %	-	-
9 9	0 0,00 %	-	-	14 2,86 %	-	-	-	-
Totaal	488	488	488	488	488	488	488	488

(1) : Voor de verklaring van de subcategorieën zie bijlage 7.

Bijlage 5 : Zendercluster BRT - NED 1 - NED 2.

SUBCATEGORIEËN (1)	GEZINS-SAMENSTELLING	GESLACHT	LEEFTIJD	BEROEP	ONDERWIJS-NIVEAU	SOCIALE KLASSE	URBANSATIE-GRAAD	PROVINCIE
0 0	-	-	12 10,34 %	20 17,24 %	-	-	-	35 30,17 %
1 1	1 0,86 %	75 64,65 %	13 11,20 %	8 6,89 %	48 41,37 %	0 0,00 %	19 16,37 %	25 21,55 %
2 2	23 19,82 %	41 35,34 %	10 8,62 %	11 9,48 %	40 34,48 %	0 0,00 %	30 25,86 %	-
3 3	30 25,86 %	-	21 18,10 %	0 0,00 %	15 12,93 %	19 16,37 %	12 10,34 %	8 6,89 %
4 4	32 27,58 %	-	17 14,65 %	10 8,62 %	6 5,17 %	46 39,65 %	29 25,00 %	-
5 5	17 14,65 %	-	21 18,10 %	33 28,44 %	2 1,72 %	35 30,17 %	26 22,41 %	37 31,89 %
6 6	13 11,20 %	-	12 10,34 %	2 1,72 %	5 4,31 %	14 12,06 %	-	11 9,48 %
7 7	-	-	10 8,62 %	19 16,37 %	-	2 1,72 %	-	-
8 8	-	-	-	12 10,34 %	-	0 0,00 %	-	-
9 9	0 0,00 %	-	-	1 0,86 %	-	-	-	-
Totaal	116	116	116	116	116	116	116	116

(1) : Voor de verklaring van de subcategorieën zie bijlage 7.

Bijlage 6 : Zendercluster BRT - RTB.

SUBCATEGORIEËN (1)	GEZINS-SAMENSTELLING	GESLACHT	LEEFTIJD	BEROEP	ONDERWIJS-NIVEAU	SOCIALE KLASSE	URBANSATIE-GRAAD	PROVINCIE
0 0	-	-	2 1,36 %	17 11,56 %	-	-	-	23 15,64 %
1 1	9 6,12 %	92 62,58 %	9 6,12 %	11 7,48 %	45 30,61 %	0 0,00 %	29 19,72 %	40 27,21 %
2 2	41 27,89 %	55 37,41 %	16 10,88 %	32 21,76 %	43 29,25 %	5 3,40 %	25 17,00 %	-
3 3	38 25,85 %	-	13 8,84 %	0 0,00 %	34 23,12 %	16 10,88 %	30 20,40 %	17 11,56 %
4 4	28 19,04 %	-	28 19,04 %	4 2,72 %	16 10,88 %	45 30,61 %	43 29,25 %	-
5 5	16 10,88 %	-	26 17,68 %	17 11,56 %	6 4,08 %	45 30,61 %	20 13,60 %	45 30,61 %
6 6	15 10,20	-	35 23,80 %	2 1,36 %	3 2,04 %	31 21,08	-	22 14,96 %
7 7	-	-	18 12,24 %	37 25,17 %	-	5 3,40 %	-	-
8 8	-	-	-	27 18,36 %	-	0 0,00 %	-	-
9 9	0 0,00 %	-	-	0 0,00 %	-	-	-	-
Totaal	147	147	147	147	147	147	147	147

(1) : Voor de verklaring van de subcategorieën zie bijlage 7.

Bijlage 7 : Variabelen en subcategorieën van de bijlagen 2 t.e.m. 6

variabele subcat.	gezins- samen- stelling	geslacht	leeftijd	beroep	onderwijs- niveau	sociale klasse	urbani- satie- graad	provincie
0	-	-	12 - 14	student scholier	-	-	-	Antwerpen
1	1 persoon	man	15 - 19	hoger bediende	lager ond.	lagere	platteland	Brabant
2	2 pers.	vrouw	20 - 24	lager bediende	lager middelbaar	lagere	verstedelijkte woongemeente	Henegouwen
3	3 pers.	-	25 - 34	vrije academ. beroep	hoger middelbaar	lagere midden- klasse	andere versted. gemeente	Limburg
4	4 pers.	-	35 - 44	zelfst. werkgever	H.N.U.O.	lagere midden- klasse	stad	Namen
5	5 pers.	-	45 - 54	geschoold half ges. arbeider	UNIV	hogere midden- klasse	grote agglomeratie	Oost-Vl.
6	6 pers.	-	55 - 64	ongesch. arbeider	weet niet geen antw.	hogere midden- klasse	-	West-Vl.
7	7 pers.	-	65 en meer	huisvrouw	-	hogere	-	Luik
8	-	-	-	gepensio- neerd	-	hogere	-	Luxemburg
9	onbepaald	-	-	andere, milicien werkloze	-	-	-	-